

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. XXIV. Receptio monialium ad professionem ad quem spectet, utrùm ad Episcopum, vel ad Ordinis Generalem, Abbatissam, vel Monasterium, seu Capitulum: & quæ pro hujus professionis validitate ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

24 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

- 10 Similiter, nullum præjudicium considerari potest pro parte fratrum Minorum, ex eo quod Christi fideles in nova Ecclesia possint eligere sepulturam, quam alioquin elegissent in Ecclesia Minorum, & in ea missas & anniversaria celebrari curassent. Quia cum versetur in facultativis, non potest aliquod nasci præjudicium consideratione dignum. Potest enim quilibet in Ecclesia sibi benefica opera pia exercere, & sepulturam sibi eligere: c. 1. de sepultur. unde intrat doctrina Bartol. in l. quo minus, n. 2. in fin. ff. de summi. Rot. decis. 745. num. 3. part. 2. recentior.
- 11 Unde sequitur non potuisse denegari translationem istam conventus ab uno loco ad alium, cum omnibus bonis primi conventus, quæ ad secundum pertinebunt: ut decidit Rot. decis. 193. n. 7. part. 5. recentior. per text. in cap. 2. de religiof. domib.

CAPUT XXIV.

Receptio Monialium ad professionem ad quem spectet, utrum ad Episcopum, vel ad Ordinis Generalem, Abbatissam, vel Monasterium seu Capitulum: Et quæ pro hujus professionis validitate requirantur.

SUMMARIUM.

- 1 Admissio religiosorum ad professionem, spectat ad superiorem immediatum illius conventus, ubi novitatus factus fuit; non autem ad mediatum.
- 2 Episcopus, aut Generalis Ordinis, non potest moniales solus ad professionem recipere, sine capitulo, & superiore immediato.
- 3 Non potest monialis in monasterio recipi, contra voluntatem capituli.
- 4 Atque ita Regia ordinatione sancitum est.
- 5 In recipiendis ad professionem monialibus, nec solius capituli, nec solius Abbatissæ consensus sufficit; sed requiritur utriusque.
- 6 In rebus magni ponderis consensus requiritur Prælati & Capituli, copulativè.
- 7 Moniales quarum numerus definitus est, ultra illum numerum recipi non debent; sed nec ultra monasterij facultates, si dotem non offerant.
- 8 Ante professionem emissam, sicut religiosus, ita & conventus penitere potest.
- 9 Novitatus debet esse continuus absque interruptione, maxime in monialibus.
- 10 Ad validitatem professionis monialium, plurima requiruntur tam de iure, quam ex Christianissimi Francorum Regis constitutionibus.
- 11 Professio monialium non potest aliter probari quam per scripturam.

Propositæ fuerunt sequentes quæstiones, pro parte cuiusdam monasterij Regiæ foundationis in Gallia, decidendæ.

Prima, utrum Episcopus, invita Abbatissa, jubere possit ut quædam puella ad professionem admitteretur.

Secunda, utrum sufficiat consensus Episcopi & monialium, sine Abbatissa.

Tertia, utrum in omnem eventum Abbatissa sit fundata petendo, ut dicta puella minimè recipiatur, nisi dotata congruè dote.

Ut facilius quæstiones istæ resolvantur, advertendum est in primis, quod jure communi inspecto, monachorum receptio ad conventum & Prælatum immediatum monasterij, in quo novitatus factus fuit, & annus illius completus; non autem ad alium superiorem mediatum pertinet: ut ex Navar. refert Sayr. in florib. decis. tit. 23. de regular. decis. 58. argumento cap. ad apostolicam, de regular. quod etiam voluit Gloss. in cap. fin. de regular. in 6. verb. peritiam, quam ibi sequuntur communiter Doctores. Ex quo præsupposito resultat resolutio primæ quæstionis. Non enim potest per se vel Episcopus, vel alius quilibet prælati regularis, sine conventu moniales creare vel recipere, nec Abbatissa vel conventui præcipere, ut ipsis invitis aliquam monialem admittant. Quod si faceret Episcopus, iusto cum gravamine, ab illius præcepto posset appellari. Lap. alleg. 22. Calder. conf. 16 de regular. quos citat & sequitur Mirand. in manual. prælat. regul. part. 1. q. 15. art. 1. in 3. conclus. Neque enim rationi consentaneum esset, ut Abbatissa & Monasterium, contra propriam voluntatem cogerentur admittere puellas ad eorum obedientiam, jurisdictionem & subjectionem: ut dicit Mirand. in tract. de monialib. q. 8. art. 1. Emen. Roderic. quæst. regular. tom. 3. q. 9. art. 2. Imò & monachus habiitum recipere non debet, nisi à persona ad id potestatem habente: cap. portetum, cum ibi notat. de regular. Quod & Regiæ ordinationi conforme est, in qua non ad aliud Episcopi requiritur autoritas in receptione monialium, quam ad explorandam puellæ voluntatem, eaque de causa per Episcopum, aut ejus Vicarium per mensem ante professionem faciendam moneri jubet.

Ad secundam quæstionem respondetur, neque solum Abbatissæ consensus sine conventu, neque solum conventus sine Abbatissa voluntatem sufficere, ut monialis legitimè recepta dicatur, sed utriusque copulativè intervenire debere: quod tanquam indubitatum supponit Gloss. in cap. fin. de regular. in 6. & sequitur Mirand. in manual. d. q. 15. art. 1. conclus. 2. Quia in rebus magni momenti, quæ est receptio religiosorum, Prælati sine Capitulo, vel Capitulum sine Prælato nihil facere possunt. cap. quanto, cap. novit, cap. ea noscitur, de his quæ sunt à prælat. sine cons. capit.

Ad tertiam quæstionem respondetur, tam ex dispositione Concilij Tridentini, quam de jure communi; in omnibus monasteriis certum debere assignari numerum monialium, juxta facultates reddituum monasterij, ultra quem non liceat ullas Religiosas admitti. Abb. in cap. quoniam, vers. in glossa prima, in fin. de Simon. Quod in casu proposito factum fuerat per transactionem olim inter Episcopum, & moniales initam; per quam numerus illarum ad duodecim reductus est, qui eo tempore completus erat, unde multò minus cogi poterant moniales ad puellæ illius receptionem, maxime sine dote: cum sit institutum monasterium, si facultates non suppetant, dotem petere & exigere posse. DD. in d. cap. quoniam, de Simon. Menoch. conf. 193. num. 4.

Verum, quia Dominus Episcopus prætendit cogere monasterium ad hujus puellæ receptionem, tanquam novitiæ, sed tanquam monialis jam admissæ: videndum est utrum hæc sit fundata præteritio. Et sanè non esse fundatam, fuit determinatum.

Non enim tanquam novitiæ potest admitti, ut jam probavimus: nec tanquam professæ, cum nullam completo professionem emisit, nec novitatum compleverit: & ideo sicut ipsa potest penitere, ita & monasterium illam reculare, ut sit par utriusque condi-

tio: cap. consulti, cap. postulasti, cum ibi notatis, de Regular. ¶ Præsertim cum novitiatus non fuerit continuus, sed interruptus; quod admitti nullo modo potest, Abb. Ancharan. & alij in d. cap. ad apostolicam, de Regular. Maxime in monialibus, quæ licet ad curandam valetudinem per aliquod tempus exiverint à monasterio, etiam cum licentia Abbatissæ, non possunt reversæ annum adimplere; sed de novo absque temporum interruptorum conjunctione, illum inchoare debent, Gratian. discept. 166. num. 14. & 15. ¶ Cum igitur dicta puella non possit dici novicia in statu professionis, multo minus recipienda fuit tanquam professa, quia non concurrebant quatuor illa copulativè requisita, ex consuetudine Gallie & ordinationibus Regiis; nempe ætas, capacitas personæ recipientis, juramentum in scripturam redactum, & registratio. ¶ Quidquid enim sit de professionibus virorum, hoc certum est in probandis mulierum professionibus, scripturam de substantia requiri: cap. omnes fœmine 37. ubi Gloss. in princ. caus. 27. quest. 1. cap. vidua 20. quest. 1. Gratian. discept. fœverf. 640. num. 5. Quæ omnia deficiebant in casu proposito, nempe ætas hujus puellæ minor annorum sexdecim, quæ tamen ex Concilio Tridentino, & ex ordinatione Regia omnino requiruntur, ut Carolus IX. statuit: deficiebat etiam consensus personæ recipientis, nempe Abbatissæ, sicut & instrumentum, & registratio: ergo non poterat hæc puella dici professa, ex notatis per Tornet. in recolect. arrest. in caus. benefic. lib. P. num. 202.

CAPUT XXV.

Quando, & cujus expensis adjutor, seu secundarius, Parocho deputari debeat. Quenam Ecclesiæ teneantur contribuere in expensis visitationis Episcopi: & quid pro illis expensis Episcopus exigere possit. Quid possit Episcopus statuere circa pias defunctorum voluntates, campanas privatorum Oratoriorum, & processiones. Denique utrum Hospitalia in Gallia subiaceant visitationi Episcopi.

SUMMARIUM.

- 1 Adjutor seu secundarius, quando dari debeat Parocho.
- 2 Parochus regulariter non tenetur ad plus, quam ad tenendum simplicem clericum qui eum adiuvet.
- 3 Quadragesimali vel Paschali tempore, Parochus potest advocare externos confessores, si ipse non sufficiat; nec propterea dandus est illi adjutor, ex mente Rota; & cujus sententia concordatur cum declarationibus sacre congregationis. Ibidem.
- 4 Omnes Ecclesiæ contribuere tenentur ad expensas visitationis.
- 5 Exciipiuntur Ecclesiæ exemptæ.
- 6 Item Ecclesiæ paupertate laborantes.
- 7 Item excipiuntur hospitalia infirmorum, leprosorum, & similia.
- 8 Episcopus non potest regulariter pias testantium voluntates commutare, excepto casu impossibili.

Tom. I. Pars I.

tatis, aut simili, & quomodo id sit intelligendum.

- 9 Episcopus nihil ultra expensas visitationis petere potest, imò ne fragmenta ad domum suam deferri curare.
- 10 Pœna Episcopo & ejus domesticis aliquid ultra visitationem in visitatione petentibus, quanam sit imposita.
- 11 Visitati possunt expensam visitationis pecuniare redimere.
- 12 Episcopus in terris Ecclesiæ hospitalia visitare potest.
- 13 Quid servetur in Gallia circa potestatem Episcopi, quoad visitationem hospitalium.
- 14 Campanas in privatis Oratoriis, sine Episcopi licentia habere non licet.
- 15 Processionum abusus corrigi Episcopus appellatione remota.

Nonnullæ à quodam Episcopo movebantur difficultates, dum Ecclesias suas visitaret. Et primo quando, & in quibus casibus, & cujus expensis Parocho adjutorem seu secundarium deputare posset. Secundò, quanam Ecclesiæ tenerentur contribuere ist expensis visitationis. Tertio, utrum Episcopus visitando, possit pias defunctorum voluntates commutare. Quarto, quomodo regulati, seu taxari debeant expensæ visitationis. Quintò, quam potestatem habeat Episcopus circa visitationem hospitalium, præsertim in Gallia. Sextò, quid statuendum sit super campanis privatorum Oratoriorum, & quid circa processiones in possessionibus.

Quibus questionibus responsum fuit in primis, expensam secundarij seu adjutoris qui Parocho assistere debet in administratione Sacramentorum, ad ipsius Parochi onus pertinere: cum unusquisque curam animarum exercens, debeat habere aliquem qui sibi assistat: cap. 3. de vi. & honest. cleric. Quia licet in illo capite fiat dumtaxat mentio de clerico, idem tamen dicendum est de secundario etiam Presbytero; quando parochia ita numerosa est, ut simplex clericus non sufficiat: atque ita fuit iudicatum ratione Prioratus loci de Biturris, uniti auctoritate Apostolica Conventui Patrum Minorum hujus civitatis Avenionensis; quamvis super hoc pendeat appellatio, ex eo quod dicti patres prætendunt populo non esse necessarium adjutorem.

Verum non potest regulariter Episcopus Parocho invito, capellanum seu adjutorem adungere; nisi probeatur quod Parochus solus sine alio capellano Sacerdote, non posset muneri suo satisfacere. Et ad hunc effectum Rota censuit probari debere quod propter defectum ministrorum, & multitudinem incolarum, infantes sine baptismo & homines sine sacramentis obierint: ex Hostiens. in cap. ad audientiam 1. num. 3. de Eccles. adif. Verat. decis. 240. num. 1. part. 2. Ricc. collect. 2926. vers. bene verum. ¶ Neque sufficit probare, quod tempore Quadragesimæ & Paschatis, unus Rector non sufficiat pro audientis confessionibus, & sanctissimo Sacramento administrando: quia illo tempore vocari possunt exteri sacerdotes, quibus Parochus reliquo anni tempore non indigebit: ita censuit Rot. in Vallisolerana servitij, allegata per add. Ludovif. decis. 245. num. 12. Ricc. loci mox citato. Ex cujus dictis colligitur hujus servitij per adjutorem præstandi onus, de pensioni non esse deducendum, quando prædictæ circumstantiæ non concurrunt: quia tunc onus illud non est necessarium. Et hoc verum est quamvis rector Parochi essent sufficientes, saltem respectu pensionarij in cujus